

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра аудиту, обліку та оподаткування

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва курсу	ПОДАТКОВЕ ПЛАНУВАННЯ ТА МІНІМІЗАЦІЯ ПОДАТКОВИХ РИЗИКІВ
Викладач 	ЛИСЕНКО Алла, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри аудиту, обліку та оподаткування
Контактний тел.	+38(066) 191-62-79
Е-mail:	lysenkoalla2010@ukr.net
Обсяг та ознаки дисципліни	Вибіркова дисципліна, змістових модулів – 2. Форма контролю: залік. Загальна кількість кредитів – 4, годин – 120. Формат: очний (offline /face to face) /дистанційний (online) Мова викладання: українська.
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку, розміщеному в інформаційному ресурсі moodle.kntu.kr.ua; у режимі відео конференцій Zoom, через електронну пошту, Viber, Telegram за домовленістю.
Пререквізити	Потребує знань з бухгалтерського обліку в управлінні, адміністрування податків та корпоративного податкового менеджменту, митного контролю.

1. Мета і завдання дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Податкове планування та мінімізація податкових ризиків» є формування у здобувачів вищої освіти системи знань, необхідних для розробки податкових планів (прогнозів) та заходів щодо мінімізації податкових ризиків суб'єктів господарювання, оволодіння теоретико-методологічними засадами та інструментарієм податкового планування, формування умінь щодо застосування набутих знань при виконанні кваліфікаційної роботи та у практичній площині.

Завдання вивчення дисципліни:

- формування компетентностей, важливих для особистісного розвитку майбутніх фахівців та забезпечення їхньої конкурентоспроможності на сучасному ринку праці;
- теоретична підготовка здобувачів з питань еволюції знань, змісту та ролі економічної науки у вирішенні суспільних завдань, засвоєння ними базових методологічних основ податкового планування;
- формування у здобувачів навичок податкового планування на підприємстві, прогнозування податкових надходжень до бюджету, виконання розрахунків та обґрунтування рівня податкового навантаження.

2. Результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен

знати:

- принципи, види та методи податкового планування, способи мінімізації податкових ризиків, основоположні підходи щодо здійснення процесу планування очікуваних податкових надходжень органами Державної податкової служби України;
- особливості організації податкового планування та прогнозування на рівні суб'єктів господарювання та органів Державної податкової служби;
- методику розрахунку показників податкового навантаження на суб'єкт господарювання та умови, що забезпечують альтернативність податкового планування;

вміти:

- обґрунтовано обирати методи податкового планування, виконувати розрахунки очікуваного обсягу податкових платежів суб'єкта господарювання (за окремими видами податків та зборів);
- виявляти податкові ризики, проводити розрахунки та досліджувати динаміку змін показників податкового навантаження на суб'єкт господарювання, здійснювати оцінку ефективності податкового планування на мікро- та макрорівнях;
- узагальнювати результати досліджень та розробляти на основі цього економічно обґрунтовані висновки, оприлюднювати їх результати та

запроваджувати їх у практичній площині.

набути соціальних навичок(soft-skills):

- здійснювати професійну комунікацію, ефективно пояснювати і презентувати матеріал;
- взаємодіяти в економічному середовищі.

3. Політика курсу та академічна доброчесність

Очікується, що здобувачі вищої освіти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлювати наслідки її порушення.

Під час організації освітнього процесу в Центральнотехнічному національному університеті здобувачі вищої освіти, викладачі та адміністрація діють відповідно до: Положення про організацію освітнього процесу (http://www.kntu.kr.ua/doc/doc/The_provisions_of_company_profile.pdf);

Кодексу академічної доброчесності ЦНТУ
(<http://www.kntu.kr.ua/?view=univer&id=72>).

4. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ПОДАТКОВОГО ПЛАНУВАННЯ ТА МІНІМІЗАЦІЇ ПОДАТКОВИХ РИЗИКІВ

Тема 1. Концептуальні підходи до визначення суті податкового планування, його мета, об'єкт, суб'єкти, завдання, принципи.

Тема 2. Інформаційно-комунікаційне та обліково-аналітичне забезпечення податкового планування в контексті забезпечення ефективного функціонування системи адміністрування податкових платежів.

Тема 3. Види податкового планування та фактори, що здійснюють вплив на якість податкових планів.

Тема 4. Методи податкового планування та умови, що забезпечують його альтернативність.

Тема 5. Податкові ризики: їх урахування в процесі планування та прогнозування в сфері оподаткування, напрями мінімізації.

Змістовий модуль 2. ОСОБЛИВОСТІ ПЛАНУВАННЯ ПОДАТКІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ ТА ОСНОВОПОЛОЖНІ ПІДХОДИ У ПЛАНУВАННІ ОЧІКУВАНИХ ПОДАТКОВИХ НАДХОДЖЕНЬ ОРГАНАМИ ДЕРЖАВНОЇ ПОДАТКОВОЇ СЛУЖБИ

Тема 6. Організація податкового планування на підприємстві та основоположні підходи у плануванні очікуваних податкових надходжень органами ДПС України.

Тема 7. Особливості планування податків на підприємстві та узагальнення інформації про очікувані розміри його податкових платежів.

Тема 8. Стратегічне, поточне та оперативне податкове планування на підприємстві.

Тема 9. Методика розрахунку показників податкового навантаження та оцінка ефективності податкового планування суб'єкта господарювання.

Тема 10. Наукові дослідження у сфері податкового планування та мінімізації податкових ризиків.

5. Система оцінювання та вимоги

Види контролю: поточний, підсумковий.

Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю здобувачів, усне опитування, письмовий контроль.

Рейтинг студента із засвоєння дисципліни визначається за 100 бальною шкалою, у тому числі: перший рубіжний контроль – 50 балів, другий рубіжний контроль – 50 балів.

Семестровий залік полягає в оцінці рівня засвоєння здобувачем вищої освіти навчального матеріалу на лекційних та практичних заняттях, виконання індивідуальних завдань за стобальною та дворівневою («зараховано», «не зараховано») шкалою оцінювання результатів навчання.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6. Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Артюх О. В. Податковий аудит у системі фінансового контролю: монографія. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2018. 412 с. URL: <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/handle/123456789/7565>.
2. Важинський С. Є., Щербак Т. І. Методика та організація наукових досліджень: навч. посіб. Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. 260 с. URL: <http://repositsc.nuczu.edu.ua/handle/123456789/2558>.
3. Власова О. Є. Податковий менеджмент та адміністрування : конспект лекцій для студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальностями 071 – Облік і оподаткування, 073 – Менеджмент, спеціалізації «Управління фінансово-економічною безпекою» / О. Є. Власова ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О.М. Бекетова. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2021. 140 с. URL: http://eprints.kname.edu.ua/57815/1/2019%20%D0%BF%D0%B5%D1%87%20118%D0%9B%20%D0%9A%D0%9B_%D0%9F%D0%9C%D0%90.pdf.
4. Галушак М. П., Галушак О. Я., Кужда Т. І. Прогнозування соціально-економічних процесів: навчальний посібник для економічних спеціальностей. Тернопіль: ФОП Паляниця, 2021. 160 с. URL: <https://elartu.tntu.edu.ua/handle/lib/36761>.
5. Греца Я. В. Зміст, правові засоби та межі податкового планування: зарубіжний досвід та українська практика: монографія. Ужгород: ТОВ «РІК-У», 2020. 420 с. URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/38528>.
6. Давидов Г.М., Кузьменко Г.І. Обліково-інформаційне забезпечення оцінки податкового потенціалу суб'єкту господарювання: теорія і практика. Кіровоград: Імекс-ЛТД, 2013. 264 с. URL: <https://www.cceol.com/search/book-detail?id=462292>
7. Зайцев О.В. Податковий менеджмент : підручник. Суми: Сумський державний університет, 2017. 412 с. URL: https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-download/123456789/55671/1/Zaitsev_podatkovyi.pdf.
8. Лактіонова О.А. Управління фінансовими ризиками: навчальний посібник. Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2020. 256 с. URL: https://r.donnu.edu.ua/bitstream/123456789/1460/1/%D0%9D%D0%B0%D0%B2%D1%87%20%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D0%A3%D0%A4%D0%A0%2027_10_2020.pdf.
9. Лисенко А.М., Акімов С.С. Методи прогнозування та податкового планування: вплив їх вибору на формування рішень у сфері оподаткування, аудиту та аналізу. *Причорноморські економічні студії*, 2023. Вип. 81. С. 208-212. URL: <http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/handle/123456789/13010>.
10. Лисенко А.М., Акімов С.С., Чадай Ю.В. Методологія, методика, метод: сутність понять та особливості їх прояву у сфері податкового планування, аналізу та аудиту. *Наукові праці МАУП. Економічні науки*. Київ: МАУП, 2023.

- Вип. 3(70). С. 129-136. URL: <http://journals.maup.com.ua/index.php/economics/article/view/2645>.
11. Магопець О.А. Визначення сутності поняття «оподаткування» в контексті його сприйняття як соціального процесу. *Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки*, 2018. Вип. 33. С. 111-119. URL: <http://economics.kntu.kr.ua/pdf/33/15.pdf>
12. Магопець О.А. Генезис розвитку та становлення податкової системи України. *Центральноукраїнський науковий вісник. Економічні науки*, 2022. Вип. 8(41). С. 180-189. URL: [http://economics.kntu.kr.ua/archive/8\(41\)/41_Magopets.html](http://economics.kntu.kr.ua/archive/8(41)/41_Magopets.html) DOI: [https://doi.org/10.32515/2663-1636.2022.8\(41\).178-192](https://doi.org/10.32515/2663-1636.2022.8(41).178-192)
13. Митний контроль та експертиза: навч. посіб. / Г.А. Тіхосов, О.М. Вербицький, Є.О. Калінський. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2019. 312 с. URL: http://pdf.lib.vntu.edu.ua/books/2021/Tihosova_2019_312.pdf.
14. Мороз Е.Г. Податковий менеджмент : навч. посібник. [Електронне видання]. Рівне: НУБГП, 2020. 412 с. URL: https://ep3.nuwm.edu.ua/18860/1/%D0%9D%D0%B0%D0%B2%D1%87._%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA_%D0%9C%D0%BE%D1%80%D0%BE%D0%B7%20%D0%95.%D0%93.10.10..pdf.
15. Оподаткування та державна підтримка сільськогосподарських товаровиробників: регіональні пріоритети та євроінтеграційні процеси: монографія / Г.М. Давидов, Н.С. Шалімова, А.М. Лисенко, О.А. Магопець; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Г.М. Давидова та д-ра екон. наук, проф. Н.С. Шалімової. – Кропивницький : ФОП Александрова М.В., 2017. 208 с. URL: <http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/handle/123456789/7049>.
16. Оподаткування юридичних осіб та аудит в сфері оподаткування: навчальний посібник / І.К. Дрозд, В.М. Іванков, О.А. Магопець, Г.Б. Назарова, В.В. Шалімов, Н.С. Шалімова / за редакцією Н.С. Шалімової. (рекомендовано до друку Вченою радою Центральноукраїнського національного технічного університету, протокол №2 від 30 жовтня 2017 року). Київ: «ТОВ Вид-во «Сова», 2017. 524 с. URL: <http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/handle/123456789/7433>.
17. Податкове планування та мінімізація податкових ризиків: навчальний посібник для студентів ЗДІА другого (магістерського) рівня спеціальності 071 «Облік і оподаткування» денної та заочної форм навчання / Макаренко А.П., Меліхова Т.О., Чакалова Н.С., Запоріжжя, ЗДІА, 2017. 260 с. URL: https://moodle.znu.edu.ua/pluginfile.php/964910/mod_resource/content/1/%D0%9D%D0%B0%D0%B2%D1%87%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B8%D0%B9%20%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA.pdf.
18. Проскура К.П. Податкове адміністрування в Україні в посткризовий період: ефективність та напрями модернізації. Київ: ТОВ «Емкон», 2014. 376 с. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/32608872.pdf>.
19. Самусевич Я. В., Височина А. В. Податкове планування та основи податкової оптимізації: навчальний посібник. Суми: Сумський державний університет, 2021. 344 с. URL: <https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream->

download/123456789/84527/1/2021_Posibnyk-Samusevych_Vysochyna.pdf;jsessionid=979E15AA2633E37DAF9833D22E948E62.

20. Суб'єкти господарювання: оподаткування, контроль та аудит: навчальний посібник / Г.М. Давидов, І.К. Дрозд, В.М. Іванков, О.Л. Макєєва, О.А. Магопєць, Г.Б. Назарова, В.В. Шалімов, Н.С. Шалімова / за редакцією Г.М. Давидова. (рекомендовано до друку Вченою радою Кіровоградського національного технічного університету, протокол №2 від 31 жовтня 2016 року). К.: «ТОВ Вид-во «Сова», 2016. 590 с. URL: <http://dSPACE.kntu.kr.ua/jspui/handle/123456789/7434>.
21. Томнюк Т. Л. Податкова система: навчальний посібник. Чернівці: ЧТЕІ ДТЕУ, 2022. 324 с. URL: http://chtei-knteu.cv.ua/ua/content/download/nayka/monography/tomnjuk_2022.pdf.
22. Фоміна Т.В., Пугаченко О.Б. Організація і методика податкових перевірок: навчальний посібник. Дніпро : Середняк Т.К., 2020. 292 с. URL: <http://dSPACE.kntu.kr.ua/jspui/handle/123456789/10121>.
23. Шалімова Н.С., Магопєць О.А., Босенко А.В. Управління оподаткуванням: формування підходів щодо визначення основоположних категорій і понять. *Центральноукраїнський науковий вісник. Економічні науки*, 2023. Вип. 9(42). С. 7-19. URL: [http://economics.kntu.kr.ua/archive/9\(42\)/42_Shalimova.html](http://economics.kntu.kr.ua/archive/9(42)/42_Shalimova.html) ; DOI: [https://doi.org/10.32515/2663-1636.2023.9\(42\).7-19](https://doi.org/10.32515/2663-1636.2023.9(42).7-19)
24. Adam, S., D. Phillips and S. Smith (2011) A retrospective evaluation of elements of the EU VAT system, Institute for Fiscal Studies. Available at: https://taxation-customs.ec.europa.eu/system/files/2016-09/report_evaluation_vat.pdf.
25. Álvarez-Martínez, M., S. Barrios, D. d'Andria, M. Gesualdo, G. Nicodeme and J. Rycroft (2018). How Large is the Corporate Tax Base Erosion and Profit Shifting? A General Equilibrium Approach, CEPR Discussion Paper 12637, Centre for Economic Policy Research. Available at: <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/09535314.2020.1865882>
26. Becker, J. and J. Englisch (2019). International effective minimum taxation – the GLOBE proposal. Available at: https://www.zbw.eu/econis-archiv/bitstream/11159/406468/1/EBP085511943_0.pdf.
27. Magopets O., Gai O. (2023). Tax administration in the system of factors ensuring effective implementation of the tax policy of the state. *Центральноукраїнський науковий вісник: Економічні науки. ЦНТУ*, Вип. 9(42). С. 90-99. <http://economics.kntu.kr.ua/archive/42.html> .

Додаткові:

1. Василішин С.І. Ризики економічної безпеки в системі обліково-аналітичного забезпечення управління підприємствами. *Проблеми системного підходу в економіці*, 2019. Вип. 3(2). С. 178-183. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/PSPE_print_2019_3%282%29_28
2. Дзецько Я.Ю., Мельничук Г.С. Податкові ризики та їх вплив на стан економічної безпеки підприємства. *Миколаївський національний університет*

- імені В.О. Сухомлинського, 2017. Вип. 15. С. 206-210. URL: <http://global-national.in.ua/archive/15-2017/41.pdf>.
3. Ізмайлов Я.О., Єгорова І.Г. Шляхи вирішення проблем податкового консультування в Україні з використанням досвіду зарубіжних країн. *Бізнесінформ*, 2020. № 7. URL: https://www.business-inform.net/export_pdf/business-inform-2020-7_0-pages-262_269.pdf.
 4. Кононенко Л.В., Назарова Г.Б. Оподаткування державного сектору економіки в умовах формування SOCIETY 5.0. *Економіка та суспільство*, 2023. № 54. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2716/2630>
 5. Кузьменко Г.І., Лисенко А.М. Принципи формування системи інформації про податковий потенціал підприємства та оцінка її ефективності. *Теоретичні та прикладні питання економіки*, 2015. № 1(30). С. 301-313. URL: http://tppe.econom.univ.kiev.ua/data/2015_30/zb30_31.pdf.
 6. Лагодієнко Н.В., Скляр Н.Б., Степаненко С.В. Електронне адміністрування податків як засіб підвищення ефективності їх сплати. *Економічний простір*, 2022. №178. С. 78-82. URL: <http://www.prostir.pdaba.dp.ua/index.php/journal/article/view/1073/1034>.
 7. Лисенко А.М., Бакай А.В. Податкове навантаження суб'єктів господарювання та його вплив на формування важливих показників розвитку економіки України. *Центральноукраїнський науковий вісник : Економічні науки*. 2018. вип. 1(34). С.180-188. DOI: [https://doi.org/10.32515/2663-1636.2018.1\(34\).180-188](https://doi.org/10.32515/2663-1636.2018.1(34).180-188). URL: <http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/handle/123456789/8865>.
 8. Лисенко А.М. Інструменти податкового регулювання як засіб стимулювання інноваційної активності суб'єктів господарювання. Стан та умови розвитку економіки в Україні: теорія, методологія, практика / Під ред. д.е.н., проф. О.О. Непочатенко. Умань: Видавець «Сочінський М.М.», 2018. 264 с. С. 81-87. ISBN 978-966-304-263-3. URL: <http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/handle/123456789/12114>.
 9. Лисенко А.М. Методологічні основи прогнозування та планування в сфері розробки стратегічних рішень в аудиті, аналізі та оподаткуванні. *Науковий журнал «Економіка і регіон»*. Полтава: ПНТУ, 2023. Т. (2(89)). С. 112-117. URL: <http://journals.nupp.edu.ua/eir/article/view/2942>.
 10. Лисенко А.М. Моделі справляння податку на додану вартість у сфері сільськогосподарського виробництва та їх впровадження на регіональному рівні. *Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету: Економічні науки*, 2017. вип. 31. С. 149-159. URL: <http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/bitstream/123456789/6899/1/18.pdf>.
 11. Лисенко А.М. Оцінка навантаження податку на додану вартість на господарську діяльність товаровиробника у сфері аграрного виробництва: практичний аспект. *Агропромисловий комплекс України: теорія, методологія практика* / Під ред. д.е.н., проф. Ю.О. Нестерчук. Умань: Видавець «Сочінський М.М.». 2018. 224 с. С. 213-221. ISBN 978-966-304-244-2. URL: <http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/handle/123456789/12115>.

- 12.Лисенко А.М. Оцінка рівня податкового навантаження на сільськогосподарське підприємство : практичний аспект. *Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету: Економічні науки*, 2017. вип. 32. 326 с. С. 152-160. URL: <http://dSPACE.kntu.kr.ua/jspui/bitstream/123456789/7478/1/17.pdf>.
- 13.Лисенко А.М. Податкові інструменти як засіб державного регулювання інноваційних процесів в економіці. Конкурентоспроможна модель інноваційного розвитку економіки України : міжнар. наук.-практ. конф., 11 квіт. 2018 р., м. Кропивницький : зб. тез доп. / Центральноукраїн. нац. техн. ун-т ; [редкол. : О. М. Левченко, О. В. Горбунов, А. С. Музиченко та ін.]. - Кропивницький : Ексклюзив-Систем, 2018. - 343 с. – С. 27-30. <http://dSPACE.kntu.kr.ua/jspui/handle/123456789/8303>
- 14.Лисенко А.М. Прогнозування, планування та моделювання в системі розробки рішень в аналізі, аудиті та оподаткуванні. *Економіка та суспільство*. Вип. 51/2023. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-51-54>.
- 15.Меліхова Т. О., Штепа В. В. Удосконалення оподаткування, обліку та аудиту податку на додану вартість для поліпшення податкового планування. *Агросвіт*, 2020. № 22. С. 34–42. DOI: [10.32702/2306-6792.2020.22.34](https://doi.org/10.32702/2306-6792.2020.22.34).
- 16.Мисник Т.Г., Безкровний О.В., Романченко Ю.О. Податкові ризики: характеристика та шляхи мінімізації. *Актуальні проблеми економіки*, 2016. № 6(180). С. 158-166. URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&S21P03=FILE=&S21STR=ape_2016_6_20.
- 17.Назарова Г.Б. Впровадження плану боротьби з BEPS в Україні: сучасний стан та перспективи розвитку. Implementation of the BEPS control plan in Ukraine: current status and development prospects. Monograph: Innovation in modern science '2023, Karlsruhe, Germany. May, 2023. С.7-57. <https://desymp.promonograph.org/index.php/sge/issue/view/sge20-03/sge20-03>
- 18.Назарова Г.Б., Кононенко Л.В. Оподаткування резидентів Дія Сіті: вітчизняний та міжнародний досвід. *Наукові перспективи*, 2023. № 8(38). С. 378-396. URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/np/article/view/6061/6095>
- 19.Осадча О.О. Податкове планування та податкова оптимізація в системі управління підприємством. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія: Економіка*, 2019. № 14(42). С. 125-130. DOI: [https://doi.org/10.25264/2311-5149-2019-14\(42\)-125-130](https://doi.org/10.25264/2311-5149-2019-14(42)-125-130). URL: <https://journals.oa.edu.ua/Economy/article/view/2533/2307>.
- 20.Петков В. П. Сутність, функції і види стратегічного планування в організації. *Науковий вісник Дніпропетровського ДУВС*, 2022. № 2. С. 58-63. URL: https://visnik.dduvs.in.ua/wp-content/uploads/2022/08/2_ua_n/%D0%9C%D0%B0%D0%BA%D0%B5%D1%82_%D0%9D%D0%92_2-2022-58-63.pdf.
- 21.Проскура К.П., Сушкова О.Є. Основні методи оптимізації податкового навантаження в Україні. *Вісник ОНУ ім. І.І. Мечникова*, 2016. Т.21. Вип. 3. С. 168-175. URL: <http://global-national.in.ua/issue-11-2016/19-vipusk-11-cherven-2016->

- [r/2207-proskura-k-p-sushkova-o-e-otsinka-efektivnosti-protidiji-skhemam-minimizatsiji-podatktiv-v-ukrajini.](#)
22. Сафарова А. Т. Адміністрування податків (вітчизняний і міжнародний контексти): конспект лекцій. Луцьк: ВНУ імені Лесі Українки, 2022. 97 с. URL: https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/20698/1/Konspekt_lektsiy_Administruvannya_podatkiv.pdf.
23. Ткаченко Н., Хуторна М., Топазли Р., Еїсай С. А. І. А., Трофименко І. Методологічні засади стратегічного планування капіталоутворюючої бази підприємств в умовах економіки знань. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*, 2021. 6(41). pp. 88-99. URL: <https://doi.org/10.18371/fcaptp.v6i41.251403>.
24. Шалімова Н.С., Магопєць О.А., Босєнко А.В. Інтеграційні процеси, як чинники впливу на формування механізму управління оподаткуванням сільськогосподарських товаровиробників. *Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту. Економічні науки*, 2022. Вип. 1(85). С. 64-76. URL: http://chtei-knteu.cv.ua/herald/2022_1/; DOI: <http://doi.org/10.34025/2310-8185-2022-1.85.04>
25. Alam K., Erdiaw-Kwasie M. O., Shahiduzzaman M., Ryan B. Assessing regional digital competence: Digital futures and strategic planning implications. *Journal of rural studies*, 2018. pp. 60-69. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.jrurstud.2018.02.009>.
26. James S. Behavioural economics and the risks of tax administration. *EJournal of Tax Research (Special Edition: Atax 10th International Tax Administration Conference)*. October 2012. Vol. 10. Issue 2. pp. 345-363. URL: https://ore.exeter.ac.uk/repository/bitstream/handle/10871/14994/paper7_v10n2_James.pdf?sequence=2&isAllowed=y.
27. Kuzmenko H., Shalimova N., Lysenko A. Information supporting system about Tax Capacity of a Company and its Efficiency: Principles of Formation and Evaluation. *PIRETC. Journal of Social Research & Behavioral Sciences. Proceedings of the International Center for research Education & Training*, 2020. Volume 10 Issue 03. P. 17-23. <https://zenodo.org/record/4319771#.X9e0UtgzaUl>.